

Sprawozdanie z II międzynarodowej konferencji naukowej *Zmiany środowiska uczenia się we wczesnej edukacji podczas (i po) pandemii – badania, dialog, rozwojowe zasoby i codzienne praktyki*

Conference Report: International Scientific Conference Changes in the Learning Environment in Early Childhood Education during (and after) a Pandemic – Research, Dialogue, Developmental Resources and Everyday Practices

DOI 10.25951/9575

W dniach 13–14 maja 2022 roku na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach odbyła się międzynarodowa konferencja pod tytułem *Zmiany środowiska uczenia się we wczesnej edukacji podczas (i po) pandemii – badania, dialog, rozwojowe zasoby i codzienne praktyki*. Konferencja była współorganizowana przez Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (Wydział Pedagogiki i Psychologii) we współpracy z Akademią Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (Instytut Wspomagania Rozwoju Człowieka i Edukacji) i Sekcją Edukacji Elementarnej KNP PAN. Przedsięwzięcie zostało dofinansowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki w ramach programu Doskonała nauka – Wsparcie konferencji naukowych (DNK/SP/513722/2021).

Patronaty honorowe nad wydarzeniem objęli: JM Rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach prof. dr hab. Stanisław Głuszek, JM Rektor Akademii Pedagogiki Specjalnej dr hab. Barbara Marcinkowska, prof. ucz., Marszałek Województwa Świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski, Prezydent Miasta Kielce Bogdan Wenta, Wojewoda Świętokrzyski Zbigniew Koniusz.

Patronaty naukowe i merytoryczne objęli: Komitet Nauk Pedagogicznych PAN, Polskie Towarzystwo Pedagogiczne, Polski Komitet Światowej Organizacji Wychowania Przedszkolnego OMEP, Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Ogólnopolski Program Dwujęzyczny Przedszkolak.

Patronaty medialne sprawowały: Radio Kielce oraz TVP Kielce.

Podjęta problematyka dotyczyła refleksji i rozwiązań praktycznych związanych z realizacją edukacji zdalnej w przedszkolu i szkole podstawowej w obrębie danego kraju, z którego pochodzili zaproszeni zagraniczni goście (między innymi USA, Wielka Brytania, Malta, Portugalia, Włochy) oraz w kontekście międzynarodowym.

Obrazy były skoncentrowany wokół następujących obszarów tematycznych:

- postrzeganie edukacji zdalnej, sposoby opisywania doświadczania uczenia się online;
- koszty ponoszone przez dzieci, nauczycieli i rodziców w związku z edukacją zdalną;
- szanse dla środowiska edukacyjnego, pojawiające się w związku z nauczaniem zdalnym;
- doświadczanie dzieciństwa, rodzicielstwa, bycia nauczycielem w warunkach pandemii;
- relacje rówieśnicze w czasie edukacji zdalnej, „zabawy zdalne”, ich specyfika – przestrzenie wolności i odpowiedzialności, wartości i zagrożenia wychowawcze;
- kreowanie środowiska uczenia się w czasie edukacji zdalnej – strategie, style i formy pracy, dekonstrukcja praktyk edukacji zdalnej, języki wyrażania codzienności uczenia się;
- „Cyfrowi tubylcy” – prawda czy mit? Kompetencje cyfrowe dzieci a umiejętności uczenia się – zasoby, potrzeby, rozwiązania;
- nierówności cyfrowe i „znikający uczniowie”, zjawisko luki edukacyjnej – jej konsekwencje dla podmiotów edukacji, państwa i świata;
- kreatywność nauczyciela w warunkach zdalnej edukacji, nauczyciel badacz i innowator, przestrzenie kreatywności dzieci i nauczycieli;
- zdalne nauczanie języka obcego, nowe strategie uczenia się, nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne;
- profesjonalny rozwój i kształcenie nauczycieli dziecka a świat cyfrowych wyzwań; możliwości i zagrożenia;
- zdrowie psychiczne dzieci w czasie i po pandemii, odnajdywanie się w nowej rzeczywistości; klimat uczenia się w szkole i w domu;
- dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w czasach zmiany społecznej; edukacja włączająca;
- rodzice i środowisko wspierające zaspokojenie potrzeb rozwojowych dzieci i realizację funkcji wychowawczych szkoły; edukacja alternatywna.

Podczas konferencji odbyły się cztery sesje plenarne z wystąpieniami zaproszonych gości zagranicznych oraz z Polski z 15 ośrodków naukowych, 8 sekcji problemowych z referatami naukowców z 21 ośrodków naukowych (w sumie z 36 uczelni), równolegle odbyło się 10 warsztatów prowadzonych przez naukowców i nauczycieli z Polski. Konferencja miała hybrydowy charakter. Część prelegentów podczas obrad plenarnych prezentowało swój wykład on-line na platformie ZOOM. Streaming z tego wydarzenia dostępny jest na stronie youtube: (dzień pierwszy: <https://www.youtube.com/watch?v=RRqKBExx74Y&t=2174s>, dzień drugi: <https://www.youtube.com/watch?v=V2J4Ik2SGkQ&t=752s>).

Ogółem dwudniowa konferencja zgromadziła ponad 110 osób z 26 ośrodków akademickich z całej Polski, wśród których znajdowali się nauczyciele akademicy, doktoranci, studenci (również studenci studiujący w ramach programu Erasmus+ w UJK i APS), nauczyciele szkół i przedszkoli. 100 uczestników wygłosiło referaty, 90 nauczycieli przedszkolnych i szkolnych, doktorantów i studentów wzięło udział w warsztatach.

Komitet naukowy konferencji tworzyli: prof. dr hab. Józefa Bałachowicz, Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa – przewodnicząca, prof. Pete Boyd, University of Cumbria (Wielka Brytania), prof. dr hab. Ewa Filipiak, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz, prof. Suzanne Gatt, University of Malta, prof. Elena Gómez Parra, University of Córdoba (Hiszpania), prof. dr hab. Katarzyna Krasoń, Uniwersytet Śląski, Katowice, prof. Dalila Lino, Polytechnic Institute of Lisbon (Portugalia), prof. Krystyna Nowak-Fabrykowski, Central Michigan University (USA), prof. Davide Parmigiani, University of Genova, President of ATEE (Włochy), prof. Íris Pereira, University of Minho (Braga, Portugalia), prof. dr hab. Urszula Szućcik, Uniwersytet Śląski, Cieszyn, prof. dr hab. Barbara Smolińska-Theiss, Instytut Praw Dziecka im. Janusza Korczaka, prof. dr hab. Jolanta Szempruch, Uniwersytet Rzeszowski, prof. dr hab. Bogusław Śliwerski, Uniwersytet Łódzki, APS Warszawa, prof. Flávia Vieira, University of Minho (Braga, Portugalia), dr hab. Jolanta Andrzejewska, prof. ucz., Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, dr hab. Jolanta Bonar, prof. ucz., Uniwersytet Łódzki, dr hab. Paulina Forma, prof. ucz., Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce, dr hab. Małgorzata Głoskowska-Sołdatow, prof. ucz., Uniwersytet w Białymstoku, dr hab. Kinga Kuszak, prof. ucz., Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Poznań, dr hab. Marzenna Nowicka, prof. ucz., Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn, dr hab. Agnieszka Olechowska, prof. ucz., Akademia Pedagogiki Specjalnej, Warszawa, dr hab. Agnieszka Szplit, prof. ucz., Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce, dr hab. Monika Wi-

śniewska-Kin, prof. ucz., Uniwersytet Łódzki, dr hab. Mariola Wojciechowska, prof. ucz., Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce, dr hab. Zuzanna Zbróg, prof. ucz., Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce, dr hab. Justyna Dobrołowicz, prof. ucz., Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce, dr hab. Ilona Żeber-Dzikowska, prof. ucz., Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce.

Komitet organizacyjny tworzyli: dr hab. Zuzanna Zbróg, prof. ucz., UJK, OMEP – przewodnicząca, dr hab. Agnieszka Szplit, prof. ucz., UJK, OMEP – przewodnicząca (j. angielski), dr Agnieszka Koterwas, APS (sekretarz), dr Katarzyna Rogozińska, UJK (sekretarz), dr Anna Winiarczyk, UJK (sekretarz), dr Aldona Kopik, UJK, OMEP, dr Monika Kupiec, APS, dr Małgorzata Kwaśniewska, UJK, dr Anna Witkowska-Tomaszewska, APS, mgr Krzysztof Kupczewski, UJK, mgr Paweł Garbuzik, UJK.

Obrady konferencyjne pierwszego dnia rozpoczęła ceremonia powitalna, w trakcie której Dziekan Wydziału Pedagogiki i Psychologii UJK dr hab. prof. UJK Mariola Wojciechowska otworzyła spotkanie, życząc uczestnikom konferencji owocnych dyskusji. Następnie założenia programowe, cele i problematykę konferencji przedstawiła prof. Józefa Bałachowicz, przewodnicząca Zespołu Edukacji Elementarnej przy KNP PAN. Przewodniczącymi pierwszej sesji plenarnej były Profesor Krystyna Nowak Fabrykowski oraz dr hab. prof. UJK Agnieszka Szplit. Pierwszy referat plenarny głosił prof. Pete Boyd (University of Cumbria) na temat *Design, Dialogue and Dispositions: Supporting teachers' research-informed development of positive learning environments*. Następnymi prelegentami byli: prof. Davide Parmigiani (University of Genova, President of ATEE: Association of Teacher Education in Europe) z wykładem pod tytułem: *Inclusive online learning environments: how to manage hybrid spaces to integrate disadvantaged categories of pupils* oraz prof. Flávia Vieira (University of Minho, Braga, Portugalia), która głosiła referat pod tytułem: *Developing learner-centred teaching through inquiry: possibilities and challenges in pre-service teacher education*. Po krótkiej przerwie odbyły się jeszcze dwa wystąpienia zagranicznych gości. Prof. Krystyna Nowak-Fabrykowski (Central Michigan University, USA) głosiła referat pod tytułem *Teachers' Suggestions for Parents on How to Stimulate Children's Development in the Time of Pandemic*, a następnie badaczki Ph.D. Lea Ferrari (University of Padua, Włochy), Ph.D. Kimberly Howard (Boston University Wheelock College of Education & Human Development, USA), Ph.D. Teresa Maria Sgaramella (Boston University Wheelock College of Education & Human Development, USA) wystąpiły z tematem *Integrating social and emotional learning and career education to foster positive children development*. Po kolejnej przerwie miała miejsce druga sesja plenarna,

której przewodniczyły prof. dr hab. Katarzyna Krasoń oraz dr hab. prof. UJK Mariola Wojciechowska. Tym razem swoje wykłady głosili goście z Polski: prof. dr hab. Barbara Smolińska-Theiss (Uczelnia Korczaka) z referatem pod tytułem *Korczakowskie czytanie dziecka*, prof. dr hab. Jolanta Szempruch (Uniwersytet Rzeszowski) z referatem pod tytułem *Organizacja środowiska uczenia się w klasie wielokulturowej* oraz prof. dr hab. Bogusław Śliwerski (Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie) z referatem pod tytułem *Pedagogika wobec pandemii wojny*.

Po obiedzie odbyły się obrady w sekcjach. SEKCJA 1 obradowała wokół zagadnień: *POSTRZEGANIE I DOŚWIADCZANIE CODZIENNOŚCI W PANDEMII*. Wystąpienia i dyskusje moderowali dr hab. prof. UWM Marzenna Nowicka, dr. Rita Szaszko. Kolejno wystąpili: Renáta Bernhardt PhD, dr. Laura Furcsa (Budapest Business School – University of Applied Sciences, Węgry), dr. Rita Szaszko (Eszterházy Károly Catholic University Jászberény Campus, Węgry) z tematem *Attitudes towards remote education: findings of a metaphor analysis*, dr. Flutura Dervishi ("Aleksander Xhuvani" University, Albania), dr. Asllan Vrapı ("Ismail Qemali" University of Vlora, Albania) z tematem *The education and motivation of students in isolation conditions from the Covid-19 pandemic*, dr. Petrit Taraj (University "Ismail Qemali" of Vlora, Albania) z tematem: *Relationships between stressors, stress, and the teachers' job satisfaction*, dr hab. Joanna Maria Garbula, prof. UWM (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) z tematem *Pamiętniki studentów jako źródła wiedzy o codzienności szkolno-przedszkolnej i prywatnej w sytuacji pandemii COVID-19*, dr. Eliona Lici (University "Ismail Qemali" Vlora, Albania) z tematem *Music Education in Albanian schools during a pandemic*, dr hab. prof. UWM Marzenna Nowicka (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) z tematem *Relacje społeczne dzieci miejskich w czasach pandemicznej liminalności*, dr. Beata Bugajska-Jaszczołt, Dr. Monika Czajkowska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Wczesnoszkolna edukacja matematyczna podczas pandemii – doświadczenia codzienności edukacyjnej nauczycieli i rodziców dzieci klas 1-3*.

Uczestnicy SEKCJI 2. Podjęli rozważania wokół *KORZYŚCI I KOSZTÓW ZDALNEJ EDUKACJI*. Moderatorkami tej sekcji były prof. dr hab. Józefa Bałachowicz oraz prof. dr hab. Urszula Szuścik. Wystąpienia głosyły kolejno: dr hab. prof. UJK Zuzanna Zbróg (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Podstawy metodologiczne projektu „Zmiany środowiska edukacyjnego w warunkach uczenia się zdalnego – doświadczenie codzienności przez dzieci klas I-III”*, prof. dr hab. Józefa Bałachowicz (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie) z tematem *Uczniowie klas I-III w edukacji zdalnej. Dziecię-*

cy dyskurs codzienności szkolnej w okresie pandemii z perspektywy doświadczanych trudności (część teoretyczna), dr Edyta Ćwikła (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie) z tematem *Uczniowie klas I–III w edukacji zdalnej. Dziecięcy dyskurs codzienności szkolnej w okresie pandemii z perspektywy doświadczanych trudności (część empiryczna)*, dr hab. prof. UŁ Jolanta Bonar (Uniwersytet Łódzki) z tematem *Dziecięce doświadczanie edukacji zdalnej – codzienność uczniów wczesnej edukacji*, dr Agnieszka Koterwas, dr Anna Witkowska-Tomaszewska (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie) z tematem *Dziecięcy dyskurs codzienności szkolnej w okresie pandemii z perspektywy uczniowskich pozytywnych doświadczeń podczas zdalnej edukacji*, prof. dr hab. Urszula Szuścik (Uniwersytet Śląski w Katowicach) z tematem *Codziennosc oczami dziecka w okresie pandemii – twórczość plastyczna*, dr Joanna Dziekońska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) z tematem *Dziecięce zabawy w sieci a uczniowskie doświadczenia w szkole – czyli o wspólnocie działania dzieci, specyfice relacji rówieśniczych i dydaktycznych odniesieniach*, dr Aldona Kopik (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Wady i zalety uczenia się zdalnego i stacjonarnego – raport z badań*.

SEKCJA 3. dotyczyła problematyki KREOWANIA ŚRODOWISKA UCZENIA SIĘ W CZASIE ZDALNEJ EDUKACJI. Moderatorkami były prof. dr hab. Katarzyna Krasoń oraz dr hab. prof. UMCS Jolanta Andrzejewska. Z referatami wystąpiły kolejno: dr Beata Adrjan (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) z tematem *Szkoła w domu, rodzic nauczycielem – jak Covid (prze)kształcił rodzinną codzienność*, dr Iwona Samborska (Uniwersytet Śląski w Katowicach) z tematem *Prawne aspekty edukacji w warunkach kryzysu pandemicznego*, prof. dr hab. Katarzyna Krasoń (Uniwersytet Śląski w Katowicach) z tematem *Sztuka narracyjna jako element codzienności dziecka – pomiędzy odkrywaniem a perswazyjnością*, dr hab. prof. UJK Barbara Skalbiana (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Organizowanie przestrzeni uczenia się z wykorzystaniem innowacyjnego zestawu M-terapia w doświadczeniach nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej*, dr hab. prof. UMCS Jolanta Andrzejewska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie), dr Ewa Lewandowska (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie), dr Bożena Grzeszkiewicz (Uniwersytet Szczeciński) z tematem *Nauczyciel – architekt edukacji dziecka w przedszkolu i domu w czasie pandemii*, dr Izabela Jaros (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Cyberprzestrzeń w warsztacie nauczyciela edukacji początkowej – zastosowanie cyfrowych narzędzi (programów, platform, aplikacji) w zdalnym oraz stacjonarnym procesie dydaktycznym*, dr Katarzyna Ziębakowska-Cecot (Uniwersytet Technologiczno-Hu-

manistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu) z tematem *Gry komputerowe – forma relaksu w czasach pandemii czy modelowanie zachowań agresywnych*, dr hab. prof. UJK Ilona Żeber-Dzikowska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Edukacja zdalna kluczem do rozwoju dziecka w nauczaniu wczesnoszkolnym?*

SEKCJA 4. dotyczyła problematyki RODZICÓW I ŚRODOWISKA WSPIERAJĄCEGO DZIECKO I FUNKCJE SZKOŁY PODCZAS (I PO) PANDEMII. Moderatorami sekcji były prof. Laura-Elena Năstasă oraz dr hab. prof. UJK Paulina Forma. Z referatami wystąpili kolejno: prof. Laura-Elena Năstasă, Dr. Ramona Henter (University of Brasov, Rumunia) z tematem *Parents' Emotion Management for Personal Well-Being When Challenged by Their Online Work and Their Children's Online School*, Arbana Zhapaj PhD (Universiteti i Vlores „Ismail Qemali”, Albania) z tematem *Parents of children with special needs experience during remote learning in pandemic*, dr Entela Avdulaj (University „Ismail Qemali” of Vlora, Albania/ Faculty of Humanities and Law/ Department of Education) z tematem *Context and inputs assessment of educational institutions, for the educational support of children with special needs, during Pandemic of Covid 19 in Albania*, dr Marta Wilk (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Praca wychowawcza z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasie szkoły ogólnodostępnej na przykładzie ucznia ze spektrum autyzmu (ASD)*, Sulltane Bilbilaj PhD (University of Vlora, Albania) z tematem *Sensory therapy in combination with INPP individual program as a treatment method of children with Autism Spectrum Disorders*, Renáta Bernhardt PhD, Ágnes Magyar PhD (Eszterházy Károly Catholic University Jászberény Campus, Węgry) z tematem *„Mantle of Expert (MoE)’ in the light of complex development in kindergarten – „Let’s play librarian!”*, dr hab. prof. UJK Paulina Forma (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Kompetencje informacyjne uczniów klas IV-VIII oraz ich rodziców*, dr hab. prof. UJK Agnieszka Szplit (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), dr Paulina Tamborska (Przedszkole AQQ w Kielcach) z tematem *Tworzenie wielojęzycznego środowiska edukacyjnego w przedszkolu jako innowacja pedagogiczna*.

Tematem SEKCJI 5. były POTRZEBY ROZWOJOWE DZIECI I MŁODZIEŻY. EDUKACJA ALTERNATYWNA I MIĘDZYKULTUROWA. Moderatorami tej sekcji były dr hab. prof. UJK Mariola Wojciechowska i dr hab. prof. UwB Małgorzata Głowska-Soldatow. Referaty głosiły kolejno: dr hab. prof. UwB Katarzyna Borawska-Kalbarczyk (Uniwersytet w Białymstoku) z tematem *Funkcjonowanie dzieci w świecie informacji cyfrowych – zagrożenia i problemy a edukacyjne strategie rozwoju kompetencji informacyjnych najmłodszych*, dr hab.

prof. UJK Justyna Dobrołowicz, dr Anita Garbat (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Edukacja dzieci przybywających z Ukrainy. Analiza treści stron internetowych kuratoriów oświaty w Polsce*, dr hab. prof. UwB Małgorzata Głoskowska-Sołdatow, dr hab. emerytowany prof. UwB Janina Uszyńska-Jarmoc (Uniwersytet w Białymstoku) z tematem *Wykorzystywanie założeń psychologii pozytywnej w procesie przygotowania dzieci do radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych*, mgr Marta Poruszek (Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie) z tematem *Edukacja domowa – ucieczka od zdalnego nauczania czy społeczno-wychowawcza potrzeba?*, dr Joanna Zemlik (Gabinet Stomatologii Dziecięcej, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Biblioterapia i bajkoterapia jako metody stymulujące rozwój dziecka*, mgr inż. Anna Kosiek (Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie) z tematem *Wpływ dźwięków na rozwój i zachowanie dzieci w wieku przedszkolnym*, dr Anna Wiśniarczyk (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Studenci wobec edukacji zdalnej w czasach kryzysu epidemicznego (pandemii COVID-19)*, dr hab. prof. UJK Mariola Wojciechowska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *System wartości młodych nauczycieli*.

Tematem SEKCJI 6. była SZKOŁA W PANDEMII PANDEMIA W SZKOLE. Moderatorami były dr Ewa Żmijewska oraz dr Dorota Mętrak. Z referatami wystąpiły kolejno: dr Sylwia Gwiazdowska-Stańczak (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) z tematem *Zaangażowanie w naukę a odczuwane emocje u uczniów podczas pandemii COVID-19*, mgr Teresa Ulanowska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) z tematem *Nawiąż relacje, nim naprawisz sytuację. Program Pozytywna Dyscyplina w klasie jako narzędzie poprawy relacji społecznych po powrocie do nauki stacjonarnej*, dr Dorota Mętrak (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Edukacja zdalna oczami uczniów, rodziców i nauczycieli klas I–III szkoły podstawowej. Wybrane problemy realizacji funkcji zarządzania szkołą podstawową podczas pandemii – z dyrektorskiej perspektywy*, mgr Kinga Dziewiątkowska-Kozłowska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy) z tematem *Motywacja i poczucie własnej skuteczności uczniów bydgoskich szkół podstawowych w czasie pandemii – perspektywa rodziców w świetle edukacji zdalnej*, dr Katarzyna Nadachewicz (Uniwersytet w Białymstoku) z tematem *Edukacja zdalna oczami uczniów, rodziców i nauczycieli klas I–III szkoły podstawowej*, Dr Ewa Żmijewska (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) z tematem *Inkluzja uczniów z doświadczeniem migracji w czasach pandemii COVID-19*, dr Katarzyna Rogozińska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Jak muzyka może pomóc w rozwoju dziecka-uchodźcy – rozważania teoretyczne*.

Temat SEKCJI 7. brzmiał: MODERN APPROACHES TO EDUCATION. Moderatorkami tej sekcji były dr hab. prof. UAM Hanna Krauze-Sikorska oraz Cristina A. Huertas Abril PhD. Referaty głosili kolejno: Cristina A. Huertas Abril PhD (University of Córdoba, Hiszpania) *Fostering Technology Enhanced Language Learning in Primary Education: New strategies to develop oral skills in English as a Foreign Language (children of 8 and 9 years old)*, dr hab. Prof. UAM Hanna Krauze-Sikorska, dr Joanna Sikorska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) z tematem *Model SAMR w kreowaniu cyfrowego środowiska uczenia się języka obcego przez dzieci w wieku wczesnoszkolnym*, dr hab. prof. UMCS Barbara Bilewicz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) z tematem *Video edukacyjne jako nowe medium w okresie pandemii*, dr Ewa Odachowska, Julia Zbróg, Aleksandra Fijałkowska (APS Warszawa) z tematem *Psychological effects of the COVID-19 pandemic on children's emotional functioning in a retrospective parental assessment*, dr Flutura Dervishi ("Aleksander Xhuvani" University, Albania), dr Asllan Vrapı ("Ismail Qemali" University of Vlora, Albania) z tematem *The importance of teachers training and the creation of the right infrastructure in the school system, for the implementation of digital platforms in pre-university education*, dr hab. prof. UJK Agnieszka Szplit, dr hab. prof. UJK Zuzanna Zbróg, dr Agnieszka Szczepanek-Guz (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), dr Joanna Leek (Uniwersytet Łódzki) z tematem *International Baccalaureate Primary Years Program in Poland – between assumptions and school reality – a pilot study*, mgr Paweł Garbuzik (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Content analysis in the field of intercultural education in the process of education in the Polish kindergarten and early childhood education*.

Temat ostatniej SEKCJI 8. brzmiał: PRZEDSZKOLE – DZIECKO – RODZICE A CZAS PANDEMII. Moderatorkami były dr hab. prof. AWSB Eugenia Rostańska oraz dr hab. prof. AWSB Agnieszka Weiner. Referat głosili kolejno: dr hab. prof. AWSB Eugenia Rostańska (Akademia WSB), dr hab. prof. AWSB Agnieszka Weiner (Akademia WSB) z tematem *„Żle mi się to podoba...” Pandemiczny obraz świata w narracji dziecięcej*, dr Ewa Wyczółkowska (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach) z tematem *Optymalne formy współpracy nauczycieli przedszkoli ze środowiskiem wychowawczym w zaistniałej sytuacji kulturowo-społeczno-politycznej*, dr Anna Badora (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) z tematem *Twórczy wymiar aktywności własnej podejmowanej przez dzieci w wieku przedszkolnym w czasie izolacji społecznej – według deklaracji rodziców*, dr Iwona Sikorska, mgr Joanna Gliwicka (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Instytut Psychologii Stosowanej) z tematem *Relacja praca-rodzina u nauczycielek godzących rolę matki z pracą zawodową podczas pandemii*, dr Izabe-

la Gątarek (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) z tematem *Wsparcie rodziny i dziecka w obliczu postpandemii*, dr Małgorzata Kwaśniewska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) z tematem *Przygotowanie studentów do rozwijania umiejętności pisania u dzieci w wieku przedszkolnym*. Po obradach w sekcjach odbył się koncert oraz uroczysta kolacja.

Kolejnego dnia konferencji 14.05.2022 odbyły się dwie sesje plenarne. Przewodniczącymi pierwszej z nich była dr hab. Ilona Żeber-Dzikowska oraz dr Agnieszka Koterwas. Wykłady głosili goście zagraniczni: prof. Dalila Lino (Polytechnic Institute of Lisbon, Portugalia) z tematem *The challenges of online childhood education in times of the COVID-19 pandemic: the voices of educators and parents*, prof. Elena Gómez Parra (University of Córdoba, Hiszpania) z tematem *The education of foreign languages in times of pandemic*, prof. Suzanne Gatt (University of Malta) z tematem *Conversations with young children to promote inquiry learning in science* oraz prof. Assoc. Nurten Karacan Ozdemir i Betül Gökçe Phd Student (Hacettepe University, Ankara, Turcja) z tematem *Examining Teacher Education Programs in Responding SEL skills*.

Przewodniczącymi ostatniej sesji plenarnej były: prof. dr hab. Józefa Bałachowicz, dr hab. prof. UJK Zuzanna Zbróg. Swoje wykłady głosili: dr hab. Monika Wiśniewska-Kin (Uniwersytet Łódzki) z tematem *Z biegiem dni, z biegiem lat. Kreowanie środowiska uczenia się przygodą życia*, dr hab. prof. UAM Kinga Kuszak (Uniwersytet A. Mickiewicza w Poznaniu) z tematem *Przejawy postaw studentek i studentów kierunków pedagogicznych wobec dynamicznych i nieprzewidywalnych zmian we współczesnym świecie* oraz dr hab. Marek Budajczak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) z tematem *Marginesy są częścią strony – kondycja edukacji domowej podczas i po pandemii*. Przewodniczące tej sesji podsumowały konferencję dzieląc się swoimi wrażeniami i dziękując za udział wszystkim uczestnikom. Poinformowały one również, że na stronie konferencji zostaną umieszczone 2 filmy, przedstawiające wywiady ze studentami z zagranicy, którzy przyjechali do Polski w ramach programu Erasmus+. Wywiady dotyczyły korzyści i kosztów ponoszonych w trakcie uczenia się zdalnego i również odbywania praktyk online przygotowujących do zawodów nauczyciela i pedagoga, a także różnic i podobieństw w uczeniu się zdalnym w Polsce i w krajach, z których pochodzą (głównie Hiszpania, Wochy, Turcja).

Podczas konferencji chętni Uczestnicy brali udział w wybranych warsztatach o różnorodnej tematyce, które prowadzili:

1. prof. UJK, dr hab. Agnieszka Szplit, dr Paulina Tamborska: *Dwujęzyczne wychowanie przedszkolne w teorii i praktyce*;

2. dr hab. Paweł Kurtek, prof. UJK: „Spójrz inaczej” – od zróżnicowanej atrybucji do elastycznego radzenia sobie w społecznych sytuacjach trudnych;
3. dr Małgorzata Weryszko: „W trosce o bezpieczny powrót” – wsparcie psychologiczne dla uczniów w powrocie do szkół po okresie nauki zdalnej;
4. dr Zofia Okraj: „Wspólnie rozwiązywać problemy, a nie tylko mówić o problemach” – twórcze dyskusje z uczniami w klasach I–III;
5. dr Ewelina Okoniewska: Warsztat kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy;
6. dr Izabela Jaros: Cyberprzestrzeń w warsztacie nauczyciela edukacji początkowej – zastosowanie cyfrowych narzędzi (programów/platform/aplikacji) w zdalnym oraz stacjonarnym procesie dydaktycznym;
7. dr Monika Kupiec „W ogrodzie pana Andersena” – czułe (od)czytanie i działanie;
8. mgr Katarzyna Pluta Kodowanie i programowanie w edukacji wczesnoszkolnej. Możliwości i inspiracje metodyczne;
9. dr Dorota Bełtkiewicz, dr hab. Paulina Forma, prof. UJK: Wspieranie rozwoju dzieci poprzez bajkoterapię – idea, praktyka, innowacje;
10. dr Sylwia Gwiazdowska-Stańczak: Jak zrobić drzewo klasowe – budowanie pozytywnego klimatu w klasie i zaangażowania w naukę.

JÓZEFA BAŁACHOWICZ – Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie

ZUZANNA ZBRÓG – Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Pedagogika / Pedagogy

Przysłano do redakcji / Received: 30.01.2023

Daty recenzji / Revised: 10.02.2023

Data akceptacji do publikacji / Accepted: 15.03.2023

